



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

C5

A 470247

M95

1885

BIBLIOTHECA

SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA. 62

Q. VALERII CATVLLI

C A R M I N A.

RECENSUIT

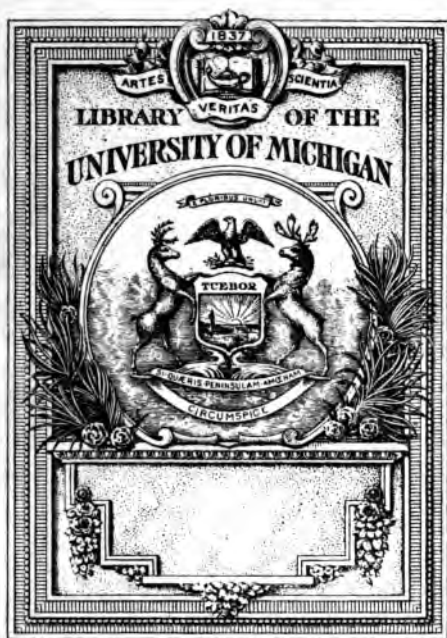
LVCIANVS MVELLER.



LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.

MDCCCLXXXV.



Catullus, C. Valerius

516
C5
M95
1885

Q. VALERII CATVLLI

C A R M I N A.

RECENSUIT

LVCIANVS MVELLER.



LIPSIAE.

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.

MDCCCLXXXV.



LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI.



Q. VALERII CATVLLI

LIBER.

I.

Quoi dono lepidum novom libellum
Arida modo pumice expolitum?
Corneli, tibi: namque tu solebas
Meas esse aliquid putare nugas,
Iam tum cum ausus es unus Italarum 5
Omne aevum tribus explicare chartis
Doctis, Iuppiter, et laboriosis.
Quare habe tibi quidquid hoc libelli,
Qualecumque, quod o patrona virgo,
Plus uno maneat perenne saeclo. 10

II.

Passer, deliciae meae puellae,
Quicum ludere, quem in sinu tenere,
Quoi primum digitum dare adpetenti
Et acris solet incitare morsus,
Cum desiderio meo nitenti 5
Carum nescioquid libet iocari
Vt solaciolum sui doloris,
Credo ut iam gravis acquiescat ardor:
Tecum ludere sicut ipsa possem
Et tristis animi levare curas! 10

* * *

Tam gratumst mihi quam ferunt puellae
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam soluit diu ligatam.

III.

- Lugete, o Veneres Cupidinesque,
Et quantumst hominum venustiorum.
Passer mortuus est meae puellae,
Passer, deliciae meae puellae,
5 Quem plus illa oculis suis amabat:
Nam mellitus erat suamque norat
Ipsa tam bene quam puella matrem
Nec sese a gremio illius movebat,
Sed circumsiliens modo huc modo illuc
10 Ad solam dominam usque pipiabat.
Qui nunc it per iter tenebricosum
Illuc, unde negant redire quemquam.
At vobis male sit, malae tenebrae
Orci, quae omnia bella devoratis:
15 Tam bellum mihi passerem abstulistis.
O factum male! io miselle passer!
Tua nunc opera meae puellae
Flendo turgiduli rubent ocelli.
-

III.

- Phaselus ille, quem videtis, hospites,
Ait fuisse navium celerrimus,
Neque ullius natantis impetum trabis
Nequisse praeter ire, sive palmulis
5 Opus foret volare sive linteo.
Et hoc negat minacis Adriatici
Negare litus insulasve Cycladas
Rhodumque nobilem horridamque Thraciam
Propontida trucemve Ponticum sinum,
10 Vbi iste post phaselus antea fuit

Comata silva: nam Cytorio in iugo
 Loquente saepe sibilum edidit coma.
 Amastri Ponticâ et Cytore buxifer,
 Tibi haec fuisse et esse cognitissima
 Ait phaselus: ultima ex origine 15
 Tuo stetisse dicit in cacumine,
 Tuo imbuisse palmulas in aequore,
 Et inde tot per inpotentia freta
 Erum tulisse, laeva sive dextera
 Vocaret aura, sive utrumque Iuppiter 20
 Simul secundus incidisset in pedem;
 Neque ulla vota litoralibus deis
 Sibi esse facta, cum veniret a mari
 Novissime hunc ad usque limpidum lacum.
 Sed haec prius fuere: nunc recondita 25
 Senet quiete seque dedicat tibi,
 Gemelle Castor et gemelle Castoris.

V.

Vivamus, mea Lesbia, atque amemus,
 Rumoresque senum severiorum
 Omnes unius aestimemus assis.
 Soles occidere et redire possunt:
 Nobis cum semel occidit brevis lux, 5
 Nox est perpetua una dormienda.
 Da mi basia mille, deinde centum,
 Dein mille altera, dein secunda centum,
 Deinde usque altera mille, deinde centum.
 Dein, cum milia multa fecerimus, 10
 Conturbabimus illa, ne sciamus,
 Aut nequis malus invidere possit,
 Cum tantum sciet esse basiorum.

VI.

Flavi, delicias tuas Catullo,
 Nei sint inlepidae atque inelegantes,
 1*

- Velles dicere, nec tacere posses.
 Verum nescioquid febriculosi
 5 Scorti diligis: hoc pudet fateri.
 Nam te non viduas iacere noctes
 Nequiquam tacitum cubile clamat
 Sertis ac Syrio fragrans olivo,
 Pulvinusque peraeque et hic et ille
 10 Attritus, tremulique quassa lecti
 Argutatio inambulatioque.
 Nam nil stupra valet, nihil, tacere.
 Cur? non tam latera ecfututa pandas,
 Nei tu quid facias ineptiarum.
 15 Quare quidquid habes boni malique,
 Dic nobis. volo te ac tuos amores
 Ad caelum lepidio vocare versu.
-

VII.

- Quaeris, quot mihi basiationes
 Tuae, Lesbia, sint satis superque.
 Quam magnus numerus Libyssae arenae
 Lasarpiciferis iacet Cyrenis,
 5 Oraclum Iovis inter aestuosi
 Et Batti veteris sacrum sepulcrum,
 Aut quam sidera multa, cum tacet nox,
 Furtivos hominum vident amores,
 Tam te basia multa basiare
 10 Vesano satis et super Catullost,
 Quae nec pernumerare curiosi
 Possint nec mala fascinare lingua.
-

VIII.

- Miser Catulle, desinas ineptire,
 Et quod vides perisse perditum ducas.
 Fulsero quondam candidi tibi soles,
 Cum ventitabas quo puella ducebat
 5 Amata nobis quantum amabitur nulla.

Ibi illa multa tum iocosa fiebant,
Quae tu volebas nec puella nolebat.
Fulsere vere candidi tibi soles.
Nunc iam illa non vult: tu quoque, inpotens, noli
Nec quae fugit sectare, nec miser vive, 10
Sed obstinata mente perfer, obdura.
Vale, puella. iam Catullus obdurat,
Nec te requiret nec rogabit invitam:
At tu dolebis, cum rogaberis nulla.
Scelesta, vae te! quae tibi manet vita! 15
Quis nunc te adibit? cui videberis bella?
Quem nunc amabis? cuius esse diceris?
Quem basiabis? cui labella mordebis?
At tu, Catulle, destinatus obdura.

VIII.

Verani, omnibus e meis amicis
Antistans mihi milibus trecentis,
Venistine domum ad tuos Penates
Fratresque unanimos anumque matrem?
Venisti. o mihi nuntii beati! 5
Visam te incolumem audiamque Hiberum
Narrantem loca, facta, nationes,
Vt mos est tuus, adplicansque collum
Iocundum os oculosque suaviabor.
O quantumst hominum beatiorum, 10
Quid me laetius est beatiusve?

X.

Varus me meus ad suos amores
Visum duxerat e foro otiosum,
Scortillum, ut mihi tum repente visumst,
Non sane inlepidum neque invenustum.
Huc ut venimus, incidere nobis 5
Sermones varii, in quibus, quid esset
Iam Bithynia, quo modo se haberet,

- Ecquonam mihi profuisset aere.
 Respondi id quod erat, nihil neque ipsis
 10 Nec praetoribus esse nec cohorti,
 Cur quisquam caput unctius referret,
 Praesertim quibus esset inrumator
 Praetor, non faciens pili cohortem.
 'At certe tamen, inquiunt, quod illic
 15 Natum dicitur esse, comparasti
 Ad lecticam homines.' ego, ut puellae
 Vnum me facerem beatiorum,
 'Non' inquam 'mihi tam fuit maligne,
 Vt, provincia quod mala incidisset,
 20 Non possem octo homines parare rectos.'
 At mi nullus erat nec hic neque illic,
 Fractum qui veteris pedem grabati
 In collo sibi collocare posset.
 Hic illa, ut decuit cinaediorum,
 25 'Quaeso' inquit 'mihi, mi Catulle, paulum
 Istos. commode enim volo ad Sarapim
 Deferri.' 'minime' inquit puellae;

* * *

- 'Istud quod modo dixeram me habere,
 Fugit me ratio: meus sodalis
 30 Cinnast Gaius, is sibi paravit.
 Verum, utrum illius an mei, quid ad me?
 Vtor tam bene quam mihi pararim.
 Sed tu insulsa male ac molesta vivis,
 Per quam non licet esse negligentem.'

XI.

- Furi et Aureli, comites Catulli,
 Sive in extremos penetrabit Indos,
 Litus ut longe resonante Eoa
 Tunditur unda,
 5 Sive in Hyrcanos Arabesve molles,
 Seu Sacas sagittiferosve Parthos,

Sive qua septemgeminus colorat
 Aequora Nilus,
 Sive trans altas gradietur Alpes,
 Caesaris visens monimenta magni, 10
 Gallicum Rhenum, horribile aequor ulti-
 mosque Britannos,
 Omnia haec, quaecumque feret voluntas
 Caelitum, temptare simul parati,
 Pauca nuntiate meae puellae 15
 Non bona dicta.
 Cum suis vivat valeatque moechis,
 Quos simul complexa tenet trecentos,
 Nullum amans vere, sed identidem omnium
 Ilia rumpens: 20
 Nec meum respectet, ut ante, amorem,
 Qui illius culpa cecidit velut prati
 Ultimi flos, praeter eunte postquam
 Tactus aratrost.

 XII.

Marrucine Asini, manu sinistra
 Non belle uteris in ioco atque vino:
 Tollis lintea neglegentiorum.
 Hoc salsum esse putas? fugit te, inepte:
 Quamvis sordida res et invenustast. 5
 Non credis mihi? crede Polioni
 Fratri, qui tua furta vel talento
 Mutari velit: est enim leporum
 Disertus puer ac facetiarum.
 Quare aut hendecasyllabos trecentos 10
 Expecta aut mihi lintheum remitte,
 Quod me non movet aestimatione,
 Verumst mnemosynum mei sodalis.
 Nam sudaria Saetaba ex Hibereis
 Miserunt mihi muneri Fabullus 15
 Et Veranius: haec amem necessest
 Vt Veraniolum meum et Fabullum.

XIII.

- Cenabis bene, mi Fabulle, apud me
Paucis, si tibi di favent, diebus,
Si tecum attuleris bonam atque magnam
Cenam, non sine candida puella
5 Et vino et sale et omnibus cachinnis.
Haec si, inquam, attuleris, venuste noster,
Cenabis bene: nam tui Catulli
Plenus sacculus est araneorum.
Sed contra accipies meros amores
10 Seu quid suavius elegantius vest:
Nam unguentum dabo, quod meae puellae
Donarunt Veneres Cupidinesque,
Quod tu cum olfacies, deos rogabis,
Totum ut te faciant, Fabulle, nasum.

XIII.

- Ni te plus oculis meis amarem,
Iocundissime Calve, munere isto
Odissem te odio Vatiniano:
Nam quid feci ego quidve sum locutus,
5 Cur me tot male perderes poetis?
Isti di mala multa dent clienti,
Qui tantum tibi misit in piorum.
Quod si, ut suspicor, hoc novum ac repertum
Munus dat tibi Sulla litterator,
10 Non est mi male, sed bene ac beate,
Quod non dispereunt tui labores.
Di magni, horribilem et sacrum libellum
Quem tu scilicet ad tuum Catullum
Misti, continuo ut die periret,
15 Saturnalibus, optimo dierum!
Non non hoc tibi, salse, sic abibit:
Nam, si luxerit, ad librariorum
Curram scrinia, Caesios, Aquinos,
Suffenum, omnia colligam venena,
20 Ac te his suppliciis remunerabor.

Vos hinc interea (valete) abite
 Illuc, unde malum pedem attulistis,
 Saecli incommoda, pessimi poetae.

XIII^b.

Siqui forte mearum ineptiarum
 Lectores eritis manusque vestras
 Non horrebitis admovere nobis,

* * *

XV.

Commendo tibi me ac meos amores,
 Aureli. veniam peto pudentem,
 Vt, si quicquam animo tuo cupisti,
 Quod castum expeteres et integellum,
 Conserves puerum mihi pudice, 5
 Non dico a populo: nihil veremur
 Istos, qui in platea modo huc modo illuc
 In re praetereunt sua occupati:
 Verum a te metuo tuoque pene
 Infesto pueris bonis malisque. 10
 Quem tu qua lubet, ut iubet, moveto,
 Quantum vis, ubi erit foris, paratum:
 Hunc unum excipio, ut puto, pudenter.
 Quod si te mala mens furorque vecors
 In tantam inpulerit, sceleste, culpam, 15
 Vt nostrum insidiis caput lacessas,
 A tum te miserum malique fati,
 Quem attractis pedibus patente porta
 Percurrent raphanique mugilesque.

XVI.

Pedicabo ego vos et inrumabo,
 Aureli pathice et cinaede Furi,
 Qui me ex versiculis meis putastis,

- Quod sunt molliculi, parum pudicum.
 5 Nam castum esse decet pium poetam
 Ipsum, versiculos nihil necessest,
 Qui tum denique habent salem ac leporem,
 Si sunt molliculi ac parum pudici
 Et quod pruriat incitare possunt,
 10 Non dico pueris, sed his pilosis,
 Qui duros nequeunt movere lumbos.
 Vos, quom milia multa basiorum
 Legistis, male me marem putatis?
 Pedicabo ego vos et inrumabo.

XVII.

- O Colonia, quae cupis ponte ludere longo,
 Et salire paratum habes, sed vereris inepta
 Crura ponticuli assulis stantis in redivivis,
 Ne supinus eat cavaque in palude recumbat;
 5 Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,
 In quo vel Salisubsili sacra suscipiantur:
 Munus hoc mihi maximi da, Colonia, risus.
 Quendam municipem meum de tuo volo ponte
 Ire praecipitem in lutum per caputque pedesque
 10 Verum totius ut lacus putidaeque paludis
 Lividissima maximeque est profunda vorago.
 Insulsissimus est homo, nec sapit pueri instar
 Bimuli tremula patris dormientis in ulna.
 Quoi cum sit viridissimo nupta flore puella
 15 (Et puella tenellulo delicatior haedo,
 Adservanda nigerrimis diligentius uvis),
 Ludere hanc sinit ut lubet, nec pili facit uni,
 Nec se sublevat ex sua parte, sed velut alnus
 In fossa Liguri iacet supperndata securi,
 20 Tantundem omnia sentiens quam si nulla sit us-
 quam,
 Talis iste meus stupor nil videt, nihil audit,
 Ipse qui sit, utrum sit an non sit, id quoque
 nescit.

inc eum volo de tuo ponte mittere pronum,
 pote stolidum repente excitare veterum
 ; supinum animum in gravi derelinquere caeno, 25
 rream ut soleam tenaci in voragine mula.

XVIII—XXI.

Aureli, pater essuritionum,
 Non harum modo, sed quot aut fuerunt
 Aut sunt aut aliis erunt in annis,
 Pedicare cupis meos amores.
 Nec clam: nam simul es, iocaris una, 5
 Haeres ad latus omnia experiris.
 Frustra: nam insidias mihi instruentem
 Tangam te prior inrumatione.
 Atque id si faceres satur, tacerem:
 Nunc ipsum id doleo, quod essurire, 10
 A me me, puer et sitire discet.
 Quare desine, dum licet pudico,
 Ne finem facias, sed inrumatus.

XXII.

Suffenus iste, Vare, quem probe nosti,
 Homost venustus et dicax et urbanus,
 Idemque longe plurimos facit versus.
 Puto esse ego illi milia aut decem aut plura
 Perscripta, nec sic ut fit in palimpseston 5
 Relata: chartae regiae, novei libri,
 Novei umbilici, lora rubra, membrana
 Derecta plumbo, et pumice omnia aequata.
 Haec cum legas tu, bellus ille et urbanus
 Suffenus unus caprimulgus aut fossor 10
 Rursus videtur: tantum abhorret ac mutat.
 Hoc quid putemus esse? qui modo scurra
 Aut siquid hac re scitius videbatur,
 Idem infacetost infacetior rure,
 Simul poemata attigit, neque idem umquam 15

Aquest beatus ac poema cum scribit:
Tam gaudet in se tamque se ipse miratur.
Nimirum idem omnes fallimur, nequest qu
quam,

- Quem non in aliqua re videre Suffenum
20 Possis. suus cuique attributus est error:
Sed non videmus, manticae quod in tergost.
-

XXIII.

- Furei, quoi neque servos est neque arca
Nec cimex neque araneus neque ignis,
Verumst et pater et noverca, quorum
Dentes vel silicem comesse possunt,
5 Est pulchre tibi cum tuo parente
Et cum coniuge lignea parentis.
Nec mirum: bene nam valetis omnes,
Pulchre concoquitis, nihil timetis,
Non incendia, non graves ruinas,
10 Non furta inopia, non dolos veneni,
Non casus alios periculorum.
Atqui corpora sicciora cornu
Aut siquid magis aridumst habetis
Sole et frigore et essuritione.
15 Quare non tibi sit bene ac beate?
A te sudor abest, abest saliva,
Mucusque et mala pituita nasi.
Hanc ad munditiem adde mundiorem,
Quod culus tibi purior salillost,
20 Nec toto decies cacas in anno,
Atque id durius est faba et lapillis;
Quod tu si manibus teras fricesque,
Non umquam digitum inquinare possis.
Haec tu commoda tam beata, Furi,
25 Noli spernere nec putare parvi,
Et sestertia quae soles precari
Centum desine: nam sat es beatus.
-

XXIII.

qui flosculus es Iuventiorum,
non horum modo, sed quot aut fuerunt
ut posthac aliis erunt in annis,
lalem divitias Midæ dedisses
sti, quoi neque servus est neque arca, 5
quam sic te sineres ab illo amari.
Qui? non est homo bellus?' inquires. est:
ed bello huic neque servos est neque arca.
loc tu quam lubet abice elevaque:
Iec servom tamen ille habet neque arcam. 10

XXV.

Binaede Thalle, mollior cuniculi capillo
Vel anseris medullula vel imula oricilla
Vel pene languido senis situque araneoso,
demque Thalle turbida rapacior procella,
Cum diva munerarios ostendit oscitantes, 5
Remitte pallium mihi meum, quod involasti,
Judariumque Saetabum catagraphosque Thynos,
nepte, quae palam soles habere tamquam avita.
Quae nunc tuis ab unguibus reglutina et remitte,
Ve laneum latusculum manusque mollicellas 10
nusta turpiter tibi flagella conscribillent,
Et insolenter aestues velut minuta magno
Deprensa navis in mari vesaniente vento.

XXVI.

turi, villula nostra non ad Austri
latus oppositast neque ad Favoni
Iec saevi Boreae aut Apeliotae,
erum ad milia quindecim et ducentos.
ventum horribilem atque pestilentem! 5

XXVII.

Minister vetuli puer Falerni
 Inger mi calices amariores,
 Vt lex Postumiae iubet magistrae,
 Ebriosa acina ebriosioris.

- 5 At vos quo lubet hinc abite, lymphae
 Vini perniciēs, et ad severos
 Migrate: hic merus est Thyonianus.

XXVIII.

Pisonis comites, cohors inanis
 Aptis sarcinulis et expeditis,
 Verani optime tuque mi Fabulle,
 Quid rerum geritis? satisne cum isto
 5 Vappa frigoraque et famem tulistis?
 Ecquidnam in tabulis patet lucelli
 Expensum, ut mihi, qui meum secutus
 Praetorem refero datum lucello
 'O Memmi, bene me ac diu supinum

- 10 Tota ista trabe lentus inrumasti.'
 Sed, quantum video, pari fuistis
 Casu: nam nihilo minore verpa
 Farti estis. pete nobiles amicos.
 At vobis mala multa di deaeque
 15 Dent, opprobria Romulei Remique.

XXVIII.

Quis hoc potest videre, quis potest pati,
 Nisi impudicus et vorax et aleo,
 Mamurram habere quod Comata Gallia
 Habebat ante et ultima Britannia?

- 5 Cinaede Romule, haec videbis et feres?
 5^b *Es impudicus et vorax et aleo.*
 Et illē nunc superbus et superfluens
 Perambulabit omnium cubilia

albulus columbus aut Adoneus?
naede Romule, haec videbis et feres?
inpudicus et vorax et aleo. 10
ne nomine, imperator unice,
isti in ultima occidentis insula,
ista vostra defututa Mentula
centies comesset aut trecenties?
id est alid sinistra liberalitas? 15
rum expatratum an parum eluatus est?
terna prima lancinata sunt bona:
unda praeda Pontica: inde tertia
bera, quam scit amnis aurifer Tagus.
nentne Galliae hunc, timent Britanniae? 20
id hunc malum fovetis? aut quid hic potest,
si uncta devorare patrimonia?
ne nomine urbis, o potissimei
cer generumque, perdidistis omnia?

XXX.

fene inmemor atque unanimis false sodalibus,
n te nil miseret, dure, tui dulcis amiculi?
n me prodere, iam non dubitas fallere, perfide?
c facta inopia fallacum hominum caelicolis placent:
od tu neglegis, ac me miserum deseris in malis. 5
eu quid faciant, dic, homines, cuive habeant
fidem?
rte tute iubebas animam tradere, inique, me
lucens in amorem, quasi tuta omnia mi forent.
em nunc retrahis te ac tua dicta omnia factaque
ntos inrita ferre ac nebulas aeras sinis. 10
tu oblitus es, at di meminerunt, meminit Fides,
ae te ut paeniteat postmodo facti faciet tui.

XXXI.

- Paeninsularum, Sirmio, insularumque
Ocelle, quascumque in liquentibus stagnis
Marique vasto fert uterque Neptunus,
Quam te libenter quamque laetus in viso,
5 Vix mi ipse credens Thyniam atque Bithynos
Liquisse campos et videre te in tuto.
O quid solutis est beatius curis,
Cum mens onus reponit, ac peregrino
Labore fessi venimus larem ad nostrum
10 Desideratoque acquiescimus lecto.
Hoc est, quod unumst pro laboribus tantis.
Salve, o venusta Sirmio, atque ero gaude:
Gaudete vosque, o Libuae lacus undae:
Ridete, quidquid est domi cachinnorum.
-

XXXII.

- Amabo, mea dulcis Ipsithilla,
Meae deliciae, mei lepores,
Iube ad te veniam meridiatum.
Et si iusseris illud, adiuvato,
5 Nequis liminis obseret tabellam,
Neu tibi lubeat foras abire,
Sed domi maneat paresque nobis
Novem continuas fututiones.
Verum, siquid ages, statim iubeto:
10 Nam pransus iaceo et satur supinus
Pertundo tunicamque palliumque.
-

XXXIII.

- O furum optime balneariorum
Vibenni pater, et cinaede fili,
(Nam dextra pater inquinatiores,
Culo filius est voracior)
5 Cur non exilium malasque in oras

Itis, quandoquidem patris rapinae
 Notae sunt populo, et natis pilosas,
 Fili, non potes asse venditare.

XXXIII.

Dianae sumus in fide
 Puellae et pueri integri:

Dianam pueri integri
 Puellaeque canamus.

O Latonia, maximi
 Magna progenies Iovis,
 Quam mater prope Deliam
 Deposivit olivam,

5

Montium domina ut fores
 Silvarumque virentium
 Saltuumque reconditorum
 Amniumque sonantum.

10

Tu Lucina dolentibus
 Iuno dicta puerperis,
 Tu potens Trivia et notho's
 Dicta lumine Luna.

15

Tu cursu, dea, menstruo
 Metiens iter annuom
 Rustica agricolae bonis
 Tecta frugibus explēs.

20

Sis quocumque tibi placet
 Sancta nomine, Romulique,
 Antiquē ut solita's, bona
 Sospites ope gentem.

XXXV.

Poetae tenero, meo sodali
 Velim Caecilio, papyre, dicas,
 Veronam veniat, Novi relinquens

- Comi moenia Lariumque litus:
5 Nam quasdam volo cogitationes
Amici accipiat sui meique.
Quare, si sapiet, viam vorabit,
Quamvis candida milies puella
Euntem revocet manusque collo
10 Ambas iniciens roget morari,
Quae nunc, si mihi vera nuntiantur,
Illum deperit inpotente amore:
Nam quo tempore legit incohata
Dindymi dominam, ex eo misellae
15 Ignem interiore edunt medullam.
Ignosco tibi, Sapphica puella
Musa doctior: est enim venuste
Magna Caecilio incohata mater.
-

XXXVI.

- Annales Volusi, cacata charta,
Votum solvite pro mea puella:
Nam sanctae Veneri Cupidinique
Vovit, si sibi restitutus essem
5 Desissemque truces vibrare iambos,
Electissima pessimi poetae
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.
Et haec pessima se puella vidit
10 Iocose lepide vovere divis.
Nunc, o caeruleo creata ponto,
Quae sanctum Idalium Vriosque portus
Quaeque Ancona Cnidumque harundinosar
Colis quaeque Amathunta quaeque Golgos
15 Quaeque Durrachium Adriae tabernam,
Acceptum face redditumque votum,
Si non inlepidum neque invenustumst.
At vos interea venite in ignem,
Pleni ruris et inficetiarum
20 Annales Volusi, cacata charta.
-

XXXVII.

Salax taberna vosque contubernales,
A pileatis nona fratribus pila,
Solis putatis esse mentulas vobis,
Solis licere, quidquid est puellarum,
Confutuere et putare ceteros hircos? 5
An, continenter quod sedetis insulsi
Centum an ducenti, non putatis ausurum
Me una ducentos inrumare sessores?
Atqui putate: namque totius vobis
Frontem tabernae scorpionibus scribam. 10
Puella nam mi, quae meo sinu fugit,
Amata tantum quantum amabitur nulla,
Pro qua mihi sunt magna bella pugnata,
Consedit istic. hanc boni beatique
Omnes amatis, et quidem, quod indignumst, 15
Omnes pusilli et semitarii moechi;
Tu praeter omnes une de capillatis,
Cuniculosae Celtiberiae fili
Egnati, opaca quem bonum facit barba
Et dens Hibera defricatus urina. 20

XXXVIII.

Malest, Cornifici, tuo Catullo,
Malest, me hercule, et est laboriose,
Et magis magis in dies et horas.
Quem tu, quod minimum facillimumquest, 5
Qua solatus es adlocutione?
Irascor tibi. sic meos amores?
Paulum quid lubet adlocutionis,
Maestius lacrimis Simonideis.

XXXVIII.

Egnatius, quod candidos habet dentes,
Renidet usque quaque. sei ad rei ventumst

- Subsellium, cum orator excitat fletum,
 Renidet ille. sei ad pii rogum fili
 5 Lugetur, orba cum flet unicum mater,
 Renidet ille. quidquid est, ubicumquest,
 Quodcumque agit, renidet. hunc habet morbi
 Neque elegantem, ut arbitror, neque urbani
 Quare monendum test mihi, bone Egnati.
 10 Si urbanus esses aut Sabinus aut Tiburs
 Aut fartus Vmber aut obesus Etruscus
 Aut Lanuinus ater atque dentatus
 Aut Transpadanus, ut meos quoque attingar
 Aut quilubet, qui puriter lavit dentes,
 15 Tamen renidere usque quaque te nollem:
 Nam risu inepto res ineptior nullast.
 Nunc Celtiber es: Celtiberia in terra,
 Quod quisque minxit, hoc sibi solet mane
 Dentem atque russam defricare gingivam,
 20 Vt quo iste vester expolitior dens est,
 Hoc te amplius bibisse praedicet loti.

XXXX.

Quaenam te mala mens, miselle Ravide,
 Agit praecipitem in meos iambos?
 Quis deus tibi non bene advocatus
 Vecordem parat excitare rixam?
 5 An ut pervenias in ora vulgi?
 Quid vis? qua lubet esse notus optas?
 Eris, quandoquidem meos amores
 Cum longa voluisti amare poena.

XXXXI.

- Ametina puella defututa
 Tota milia me decem poposcit,
 Ista turpiculo puella naso,
 Decoctoris amica Formiani.
 5 Propinqui, quibus est puella curae,

Amicos medicosque convocate:
Non est sana puella. nec rogate,
Qualis sit: solet esse imaginosa.

XXXXII.

Adeste, hendecasyllabi, quot estis
Omnes undique, quotquot estis omnes.
Iocum me putat esse moecha turpis
Et negat mihi nostra reddituram
Pugillaria, si pati potestis. 5
Persequamur eam, et reflagitemus.
Quae sit, quaeritis. illa, quam videtis
Turpe incedere, mimice ac moleste
Ridentem catuli ore Gallicani.
Circumsistite eam, et reflagitate, 10
'Moecha putida, redde codicillos,
Redde, putida moecha, codicillos.'
Non assis facis? o lutum, lupanar,
Aut si perditius potest quid esse.
Sed non est tamen hoc satis putandum. 15
Quod si non aliud potest, ruborem
Ferreo canis exprimamus ore.
Conclamate iterum altiore voce
'Moecha putida, redde codicillos,
Redde, putida moecha, codicillos.' 20
Sed nil proficimus, nihil movetur.
Mutandast ratio modusque vobis,
Siquid proficere amplius potestis,
'Pudica et proba, redde codicillos.'

XXXXIII.

Salve, nec minimo puella naso
Nec bello pede nec nigris ocellis
Nec longis digitis nec ore sicco
Nec sane nimis elegante lingua,
Decoctoris amica Formiani. 5

Ten provincia narrat esse bellam?
Tecum Lesbia nostra comparatur?
O saeculum insapiens et infacetum!

XXXXIII.

- O funde noster seu Sabine seu Tiburs,
(Nam te esse Tiburtem autumant, quibus non
Cordi Catullum laedere: at quibus cordist,
Quovis Sabinum pignore esse contendunt)
5 Sed seu Sabine sive verius Tiburs,
Fui libenter in tua suburbana
Villa malamque pectore expuli tussim,
Non inmerenti quam mihi meus venter,
Dum sumptuosas adpeto, dedit, cenas.
10 Nam, Sestianus dum volo esse conviva,
Orationem in Antium petitozem
Plenam veneni et pestilentiae legi.
Hic me gravido frigida et frequens tussis
Quassavit usque dum in tuum sinum fugi
15 Et me recuravi otioque et urtica.
Quare refectus maximas tibi grates
Ago, meum quod non es ulta peccatum.
Nec deprecor iam, si nefaria scripta
Sesti recepso, quin gravidinem et tussim
20 Non mi, sed ipsi Sestio ferat frigus,
Qui tum vocat me, cum malum librum legi.
-

XXXXV.

- Acmen Septumius suos amores
Tenens in gremio 'mea' inquit 'Acme,
Ni te perдите amo atque amare porro
Omnes sum adsidue paratus annos
5 Quantum qui pote plurimum perire,
Solut in Libya Indiave tosta
Caesio veniam obviu leoni.'
Hoc ut dixit, Amor, sinistra ut ante,

Dextra sternuit adprobationem.	
At Acme leviter caput reflectens	10
Et dulcis pueri ebrios ocellos	
Illo purpureo ore saviata	
'Sic' inquit 'mea vita Septumille,	
Huic uni domino usque serviamus,	
Vt multo mihi maior acriorque	15
Ignis mollibus ardet in medullis.*	
Hoc ut dixit, Amor, sinistra ut ante,	
Dextra sternuit adprobationem.	
Nunc ab auspicio bono profecti	
Mutuis animis amant amantur.	20
Vnam Septumius misellus Acmen	
Mavolt quam Syrias Britanniasque:	
Vno in Septumio fidelis Acme	
Facit delicias libidinesque.	
Quis ullos homines beatiores	25
Vidit, quis Venerem auspicatiorem?	

XXXXVI.

Iam ver egelidos refert tepores,	
Iam caeli furor aequinoctialis	
Iocundis Zephyri silescit aureis.	
Linquantur Phrygii, Catulle, campi	
Nicaeaeque ager uber aestuosae:	5
Ad claras Asiae volemus urbes.	
Iam mens praetrepidans avet vagari,	
Iam laeti studio pedes vigescunt.	
O dulces comitum valete coetus,	
Longe quos simul a domo profectos	10
Diversae variae viae reportant.	

XXXXVII.

Porci et Socraton, duae sinistrae
Pisonis, scabies famesque mundi
Vos Veraniolo meo et Fabullo

- Verpus praeposuit Priapus ille?
5 Vos convivia lauta sumptuose
- De die facitis? mei sodales
Quaerunt in trivio vocationes?
-

XXXXVIII.

- Mellitos oculos tuos, Iuventi,
Siquis me sinat usque basiare,
Vsque ad milia basiem trecenta,
Nec umquam videar satur futurus,
5 Non si densior aridis aristis
Sit nostrae seges osculationis.
-

XXXXVIII.

- Disertissime Romuli nepotum,
Quot sunt quotque fuere, Marce Tulli,
Quotque post aliis erunt in annis,
Gratias tibi maximas Catullus
5 Agit pessimus omnium poeta,
Tanto pessimus omnium poeta
Quanto tu optimus omnium patronus.
-

L.

- Hesterno, Licini, die otiosi
Multum lusimus in meis tabellis,
Vt convenerat esse delicatos.
Scribens versiculos uterque nostrum
5 Ludebat numero modo hoc modo illoc,
Reddens mutua per iocum atque vinum.
Atque illinc abii tuo lepore
Incensus, Licini, facetiisque,
Vt nec me miserum cibus iuaret,
10 Nec somnus tegeret quiete ocellos,
Sed toto indomitus furore lecto
Versarer cupiens videre lucem,

Vt tecum loquerer, simulque ut essem.
 At defessa labore membra postquam
 Semimortua lectulo iacebant, 15
 Hoc, iocunde, tibi poema feci,
 Ex quo perspiceres meum dolorem.
 Nunc audax cave sis, precesque nostras,
 Oramus, cave despuas, ocelle,
 Ne poenas Nemesis reposcat a te. 20
 Est vemens dea: laedere hanc caveto.

 LI.

Ille mi par esse deo videtur,
 Ille, si fas est, superare divos,
 Qui sedens adversus identidem te
 Spectat et audit
 Dulce ridentem, misero quod omnis
 Eripit sensus mihi: nam simul te,
 Lesbia, aspexi, nihil est super mi

 Lingua sed torpet, tenuis sub artus
 Flamma demanat, sonitu suopte 10
 Tintinant aures geminae, teguntur
 Lumina nocte.

 LI^b.

Otium, Catulle, tibi molestumst:
 Otio exultas nimiumque gestis.
 Otium et reges prius et beatas 15
 Perdidit urbes.

 LII.

Quid est, Catulle? quid moraris emori?
 Sella in curuli struma Nonius sedet,
 Per consulatum peierat Vatinius:
 Quid est, Catulle? quid moraris emori?

- Verpus praeposuit Priapus ille?
5 Vos convivia lauta sumptuose
- De die facitis? mei sodales
Quaerunt in trivio vocationes?
-

XXXXVIII.

- Mellitos oculos tuos, Iuventi,
Siquis me sinat usque basiare,
Vsque ad milia basiem trecenta,
Nec umquam videar satur futurus,
5 Non si densior aridis aristis
Sit nostrae seges osculationis.
-

XXXXVIII.

- Disertissime Romuli nepotum,
Quot sunt quotque fuere, Marce Tulli,
Quotque post aliis erunt in annis,
Gratias tibi maximas Catullus
5 Agit pessimus omnium poeta,
Tanto pessimus omnium poeta
Quanto tu optimus omnium patronus.
-

L.

- Hesterno, Licini, die otiosi
Multum lusimus in meis tabellis,
Vt convenerat esse delicatos.
Scribens versiculos uterque nostrum
5 Ludebat numero modo hoc modo illoc,
Reddens mutua per iocum atque vinum.
Atque illinc abii tuo lepore
Incensus, Licini, facetiisque,
Vt nec me miserum cibus iuaret,
10 Nec somnus tegeret quiete ocellos,
Sed toto indomitus furore lecto
Versarer cupiens videre lucem,

Vt tecum loquerer, simulante in ore.
 At defensa labore mentis consequenti
 Semimortua locutus incedente. 13
 Hoc, iocunde, tui poena feci.
 Ex quo perscideres mentis amorem.
 Nunc audax cave sis. prodestque morari.
 Oramus, cave desistas. poena.
 Ne poenas Nemesis rependat a te. 27
 Est veniens oia: sedere tibi cetera.

 LI

Ille mi par esse deo videtur,
 Ille, si fas est, superare divos.
 Qui sedens adversus blandum te
 Spectat et audit
 Dulce ridentem, misere quod omnis
 Eripit sensus mihi: nam simul te.
 Lesbia, asperi, nihil est super mi

 Lingua sed torpet, tenuis sub artus
 Flamma demanat, sonitu suapte 10
 Tintinant aures geminae, teguntur
 Lamina nocte.

 LI'.

Otium, Catulle, tibi molestumst:
 Otio exultas nimiumque gestis.
 Otium et reges prius et beatas 15
 Perdidit urbes.

 LII.

Quid est, Catulle? quid moraris emori?
 Sella in curuli struma Nonius sedet,
 Per consulatum peierat Vatinius:
 Quid est, Catulle? quid moraris emori?

- Vno in lectulo, erudituli ambo,
 Non hic quam ille magis vorax adulter,
 Rivales sociei puellularum.
 10 Pulcre convenit improbis cinaedis.
-

LVIII.

- Caeli, Lesbia nostra, Lesbia illa,
 Illa Lesbia, quam Catullus unam
 Plus quam se atque suos amavit omnes,
 Nunc in quadriuiis et angiportis
 5 Glubit magnanimos Remi nepotes.
-

LVIII.

- Bononiensis Rufa Rufulum fellat,
 Vxor Meneni, saepe quam in sepulcretis
 Vidistis ipso rapere de rogo cenam,
 Cum devolutum ex igne prosequens panem
 5 Ab semiraso tunderetur ustore.
-

LX.

- Num te leaena montibus Libystinis
 Aut Scylla latrans infima inguinum parte
 Tam mente dura procreavit ac taetra,
 Vt supplicis vocem in novissimo casu
 5 Contemptam haberes a! nimis fero corde?
-

LXI.

- Collis o Heliconii
 Cultor, Vraniae genus,
 Qui rapis teneram ad virum
 Virginem, o Hymenaeae Hymen,
 5 O Hymen Hymenaeae,

Cinge tempora floribus Suave olentis amaraci, Flammeum cape, laetus huc Huc veni niveo gerens Luteum pede soccum,	10
Excitusque hilari die Nuptialia concinens Voce carmina tinnula Pelle humum pedibus, manu Pineam quate taedam.	15
Namque Vinia Manlio, Qualis Idalium colens Venit ad Phrygium Venus Iudicem, bona cum bona Nubet alite virgo,	20
Floridis velut enitens Myrtus Asia ramulis, Quos Hamadryades deae Ludicrum sibi rosido Nutriunt umore.	25
Quare age huc aditum ferens Perge linquere Thespiæ Rupis Aonios specus, Nympha quos super inrigat Frigerans Aganippe,	30
Ac domum dominam voca Coniugis cupidam novi, Mentem amore revinciens, Vt tenax hedera huc et huc Arborem implicat errans.	35
Vosque item simul, integræ Virgines, quibus advenit Par dies, agite in modum Dicite 'o Hymenææ Hymen, O Hymen Hymenææ,'	40

- O cubile, quod omnibus
 * * *
 * * *
 110 * * *
 Candido pede lecti,
 Quae tuo veniunt ero,
 Quanta gaudia, quae vaga
 Nocte, quae medio die
 115 Gaudeat! sed abit dies:
 Prodeas, nova nupta.
 Tollite, o pueri, faces:
 Flammeum video venire.
 Ite, concinite in modum
 120 'O Hymen Hymenaeae io,
 O Hymen Hymenaeae.'
 Ne diu taceat procax
 Fescennina iocatio,
 Nec nuces pueris neget
 125 Desertum domini audiens
 Concubinus amorem.
 Da nuces pueris, iners
 Concubine: satis diu
 Lusisti nucibus: lubet
 130 Iam servire Talasio.
 Concubine, nuces da.
 Sordebant tibi vilicae,
 Concubine, hodie atque heri:
 Nunc tuom cinerarius
 135 Tondet os. miser a miser
 Concubine, nuces da.
 Diceris male te a tuis
 Vnguentate glabris marito
 Abstinere: sed abstine.
 140 O Hymen Hymenaeae io,
 O Hymen Hymenaeae.

- Scimus haec tibi quae licent
Sola cognita: sed marito
Ista non eadem licent.
O Hymen Hymenaeae io, 145
O Hymen Hymenaeae.
- Nupta, tu quoque, quae tuos
Vir petet, cave ne neges,
Ni petitum aliunde eat.
O Hymen Hymenaeae io, 150
O Hymen Hymenaeae.
- En tibi domus ut potens
Et beata viri tui,
Quae tibi sine fine erit
(O Hymen Hymenaeae io, 155
O Hymen Hymenaeae),
- Vsque dum tremulum movens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus adnuit.
O Hymen Hymenaeae io, 160
O Hymen Hymenaeae.
- Transfer omine cum bono
Limen aureolos pedes,
Rasilemque subi forem.
O Hymen Hymenaeae io, 165
O Hymen Hymenaeae.
- Aspice, intus ut accubans
Vir tuos Tyrion in toro
Totus immineat tibi.
O Hymen Hymenaeae io, 170
O Hymen Hymenaeae.
- Illi non minus ac tibi
Pectore uritur intimo
Flamma, sed penite magis.
O Hymen Hymenaeae io, 175
O Hymen Hymenaeae.

- Mitte brachiolum teres,
Praetextate, puellulae:
Iam cubile adeat viri.
180 O Hymen Hymenaeae io,
O Hymen Hymenaeae.
- Vos bonae senibus viris
Cognitae bene feminae,
Collocate puellulam.
185 O Hymen Hymenaeae io,
O Hymen Hymenaeae.
- Iam licet venias, marite:
Vxor in thalamo tibist
Ore floridulo nitens,
190 Alba parthenice velut
Luteumve papaver.
- At, marite, (ita me iuvent
Caelites) nihilo minus
Pulcher es, neque te Venus
195 Neglegit. sed abit dies:
Perge, ne remorare.
- Non diu remoratus es,
Iam venis. bona te Venus
Iuverit, quoniam palam
200 Quod cupis capis et bonum
Non abscondis amorem.
- Ille pulveris Africei
Siderumque micantium
Subducat numerum prius,
205 Qui vostri numerare volt
Multa milia ludei.
- Ludite ut lubet, et brevi
Liberos date. non decet
Tam vetus sine liberis
210 Nomen esse, sed indidem
Semper ingenerari.

Torquatus volo parvolus Matris e gremio suae Porrigenz teneras manus Dulce rideat ad patrem Semhiantē labello.	215
Sit suo similis patri Manlio et facile inscieis Noscitur ab omnibus Et pudicitiam suae Matris indicet ore.	220
Talis illius a bona Matre laus genus adprobet, Qualis unica ab optima Matre Telemacho manet Fama Penelopeo.	225
Claudite ostia, virgines: Lusimus satis. at, bonei Coniuges, bene vivite et Munere adsiduo valentem Exercete inventam.	230

LXII.

er adest, iuvenes, consurgite: Vesper Olympo
ctata diu vix tandem lumina tollit.
ere iam tempus, iam pingues linquere mensas,
veniet virgo, iam dicetur Hymenaeus.
men o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae! 5

itis, innuptae, iuvenes? consurgite contra:
rum Oetaeos ostendit noctifer ignes.
ertest; viden ut pernicious exilure?
temere exilure, canent quod vincere par est.
men o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae! 10

facilis nobis, aequales, palma paratast,
icite, innuptae secum ut meditata requirunt.

Non frustra meditantur, habent memorabile q
sit.

Nec mirum, penitus quae tota mente laborem

15 Nos alio mentes, alio divisimus aures:

Iure igitur vincemur, amat victoria curam.

Quare nunc animos saltem convertite vestros
Dicere iam incipient, iam respondere decebit.

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenae

20 Hespere, qui caelo fertur crudelior ignis?

Qui natam possis complexu avellere matris,

Complexu matris retinentem avellere natam

Et iuveni ardenti castam donare puellam.

Quid faciunt hostes capta crudelius urbe?

25 Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenae

Hespere, qui caelo lucet iocundior ignis?

Qui desponsa tua firmes conubia flamma,

Quae pepigere viri, pepigerunt ante parentes

Nec iungere prius quam se tuus extulit ardor

30 Quid datur a divis felici optatius hora?

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenae

*

*

Hesperus e nobis, aequales, abstulit unam

*

*

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenae

*

*

Namque tuo adventu vigilat custodia semper.

Nocte latent fures, quos idem saepe revertent

35 Hespere, mutato comprehendis nomine Eous.

At libet innuptis ficto te carpere questu.

Quid tum, si carpunt, tacita quem mente requirit

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenae

Vt flos in saeptis secretus nascitur hortis,

40 Ignotus pecori, nullo convolsus aratro,

Quem mulcent aurae, firmat sol, educat imber

Multi illum pueri, multae optavere puellae:

Idem cum tenui carptus defloruit ungui,

Nulli illum pueri, nullae optavere puellae:

Sic virgo, dum intacta manet, dum cara suis est; 45

Cum castum amisit polluto corpore florem,

Nec pueris iocunda manet, nec cara puellis.

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae!

Vt vidua in nudo vitis quae nascitur arvo

Numquam se extollit, numquam mitem educat uvam, 50

Sed tenerum prono deflectens pondere corpus

Iam iam contingit summum radice flagellum;

Hanc nulli agricolae, nulli coluere bubulci:

At si forte eademst ulmo coniuncta marito,

Multi illam agricolae, multi coluere bubulci: 55

Sic virgo dum intacta manet, dum inculta senescit;

Cum par conubium maturo tempore adeptast,

Cara viro magis et minus est invisâ parenti.

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae! 58^b

At tu ne pugna cum tali coniuge virgo.

Non aequomst pugnare, pater cui tradidit ipse, 60

Ipse pater cum matre, quibus parere necessest.

Virginitas non tota tuast, ex parte parentumst,

Tertia pars patrist, pars est data tertia matri,

Tertia sola tuast: noli pugnare duobus,

Qui genero sua iura simul cum dote dederunt. 65

Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae!

LXIII.

Super alta vectus Attis celeri rate maria

Phrygium ut nemus citato cupide pede tetigit

Aditque opaca, silvis redimita loca deae,

Stimulatus ibi furenti rabie, vagus animis,

- 5 Devolsit ilei acuto sibi pondera silice.
Itaque ut relictæ sensit sibi membra sine viro,
Etiam recente terræ sola sanguine maculans
Niveis citata cepit manibus leve typanum,
Typanum, tuom Cybebe, tua, mater, initia,
10 Quatiensque terga taurei teneris cava digitis
Canere hæc suis adortast tremebunda comitibus.
Agite ite ad alta, Gallæ, Cybeles nemora simul,
Simul ite, Dindymenæ dominae vaga pecora,
Aliena quæ petentes velut exules loca
15 Sectam meam executæ duce me mihi comites
Rabidum salum tulistis truculentaque pelage
Et corpus evirastis Veneris nimio odio,
Hilarate eræ citatis erroribus animum.
Mora tarda mente cedat: simul ite, sequimini
20 Phrygiam ad domum Cybebes, Phrygia ad ne-
mora deæ,
Vbi cymbalum sonat vox, ubi tympana reboant,
Tibicen ubi canit Phryx curvo grave calamo,
Vbi capita Maenades vi iaciunt ederigeræ,
Vbi sacra sancta acutis ululatibus agitant,
25 Vbi suevit illa diuæ volitare vaga cohors:
Quo nos decet citatis celerare tripudiis.
Simul hæc comitibus Attis cecinit notha mulier,
Thiasus repente linguis trepidantibus ululat,
Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant,
30 Viridem citus adit Idam properante pede chorus.
Furibunda simul anhelans vaga vadit, animam
agens,
Comitata tympano Attis per opaca nemora dux,
Veluti iuvenca vitans onus indomita iugi:
Rapidae ducem sequuntur Gallæ properipedem.
35 Itaque ut domum Cybebes tetigere lassulæ,
Nimio e labore somnum capiunt sine Cerere.
Piger his labante langore oculos sopor operit:
Abit in quiete molli rabidus furor animi.
Sed ubi oris aurei Sol radiantibus oculis
40 Lustravit æthera album, sola dura, mare ferum,

Pepulitque noctis umbras vegetis sonipedibus,
Ibi Somnus excitam Attin fugiens citus abiit:
Trepidante eum recepit dea Pasithea sinu.

Ita de quiete molli rapida sine rabie
Simul ipsa pectore Attis sua facta recoluit, 45
Liquidaque mente vidit sine queis ubique foret,
Animo aestuante rusum reditum ad vada tetulit.
Ibi maria vasta visens lacrimantibus oculis,
Patriam allocuta maestast ita voce miseriter.
'Patria o mei creatrix, patria o mea genetrix, 50
Ego quam miser relinquens, dominos ut erifugae
Famuli solent, ad Idae tetuli nemora pedem,
Vt aput nivem et ferarum gelida stabula forem
Et earum operta adirem furibunda latibula?
Vbinam aut quibus locis te positam, patria, reor? 55
Cupit ipsa pupula ad te sibi dirigere aciem,
Rabie fera carens dum breve tempus animus est.
Egone a mea remota haec ferar in nemora domo?
Patria, bonis, amicis, genitoribus abero?
Abero foro, palaestra, stadio et guminasiis? 60
Miser a miser, querendumst etiam atque etiam,
anime.

Quod enim genus figuraest, ego non quod habuerim?
Ego mulier, ego adolescens, ego ephebus, ego puer,
Ego guminasi fui flos, ego eram decus olei:
Mihi ianuae frequentes, mihi limina tepida, 65
Mihi floridis corollis redimita domus erat,
Linquendum ubi esset orto mihi sole cubiculum.
Ego nunc deum ministra et Cybeles famula ferar?
Ego Maenas, ego mei pars, ego vir sterilis ero?
Ego viridis algida Idae nive amicta loca colam? 70
Ego vitam agam sub altis Phrygiae columinibus,
Vbi cerva silvicultrix, ubi aper nemorivagus?
Iam iam dolet quod egi, iam iamque paenitet.
Roseis ut huic labellis sonitus celer abiit,
Geminas deorum ad aures nova nuntia referens, 75
Ibi iuncta iuga resolvens Cybele leonibus
Laevumque pecoris hostem stimulans ita loquitur.

'Agedum' inquit 'age ferox i, fac ut hunc furor
agit,

- Fac uti furoris ictu reditum in nemora ferat,
80 Mea libere nimis qui fugere imperia cupit.
Age caede terga cauda, tua verbera patere,
Fac cuncta mugienti fremitu loca retonent,
Rutilam ferox torosa cervice quate iubam.'
Ait haec minax Cybebe religatque iuga manu.
85 Ferus ipse sese adhortans rapidum incitat animo,
Vadit, fremit, refringit virgulta pede vago.
At ubi umida albicantis loca litoris adiit,
Teneramque vidit Attin prope marmora pelagi,
Facit impetum: illa demens fugit in nemora fera:
90 Ibi semper omne vitae spatium famula fuit.
Dea magna, dea Cybebe, Didymei dea domina,
Procul a mea tuos sit furor omnis, era, domo:
Alios age incitatos, alios age rabidos.

LXIII.

- Peliaco quondam prognatae vertice pinus
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Phasidos ad fluctus et fines Aeetaeos,
Cum lecti iuvenes, Argivae robora pubis,
5 Auratam optantes Colchis avertere pellem
Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi,
Caerula verrentes abiegnis aequora palmis.
Diva quibus retinens in summis urbibus arces
Ipsa levi fecit volitantem flamine currum,
10 Pinea coniungens inflexae texta carinae.
Illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten.
Quae simulac rostro ventosum proscidit aequor,
Tortaque remigio spumis incanduit unda,
Emersere freti canenti e gurgite vultus
15 Aequoreae monstrum Nereides admirantes.
Atque illic alma viderunt luce marinas
Mortales oculi nudato corpore Nymphas
Nutricum tenuis extantes e gurgite cano.

Thetidis Peleus incensus fertur amore,
 Thetis humanos non despexit hymenaeos, 20
 Thetidi pater ipse iugandum Pelea sanxit.
 is optato saeculorum tempore nati
 , salвете, deum genus, o bona matrum
 ues, salвете iterum *placidique favete.*
 go saepe meo, vos carmine conpellabo,
 adeo eximie taedis felicibus aucte 25
 liae columen Peleu, cui Iuppiter ipse,
 ios divom genitor concessit amores.
 Thetis tenuit pulcherrima Nereine?
 suam Tethys concessit ducere neptem,
 isque, mari totum qui amplectitur orbem? 30
 imul optatae finito tempore luces
 ere, domum conventu tota frequentat
 lia, oppletur laetanti regia coetu:
 ferunt prae se, declarant gaudia voltu.
 tur Cieros, linquunt Phthiotica tempe, 35
 onisque domos ac moenia Larisaea,
 lum coeunt, Pharsalia tecta frequentant.
 solit nemo, mollescent colla iuvcnis,
 umilis curvis purgatur vinea rastris,
 alx attenuat frondatorum arboris umbram, 41
 laebam prono convellit vomere taurus, 40
 la desertis rubigo infertur aratris.
 at sedes, quacumque opulenta recessit
 fulgenti splendent auro atque argento.
 t ebur soliis, collucent pocula mensae, 45
 lomus gaudet regali splendida gaza.
 ar vero divae geniale locatur
 s in mediis, Indo quod dente politum
 tegit roseo conchyli purpura fuco.
 c vestis priscis hominum variata figuris 50
 m mira virtutes indicat arte.
 ie fluentisono prospectans litore Diae
 cedentem celeri cum classe tuetur
 itos in corde gerens Ariadna furores,
 m etiam sese quae visit visere credit, 55

'Agedum' inquit 'age ferox i, fac ut hunc fu
agitet,

- Fac uti furoris ictu reditum in nemora ferat,
80 Mea libere nimis qui fugere imperia cupit.
Age caede terga cauda, tua verbera patere,
Fac cuncta mugienti fremitu loca retonent,
Rutilam ferox torosa cervice quate iubam.'
Ait haec minax Cybebe religatque iuga manu
85 Ferus ipse sese adhortans rapidum incitat anir
Vadit, fremit, refringit virgulta pede vago.
At ubi umida albicantis loca litoris adiit,
Teneramque vidit Attin prope marmora pelag
Facit impetum: illa demens fugit in nemora fe
90 Ibi semper omne vitae spatium famula fuit.
Dea magna, dea Cybebe, Didymei dea domin
Procul a mea tuos sit furor omnis, era, dom
Alios age incitatos, alios age rabidos.

LXIII.

- Peliaco quondam prognatae vertice pinus
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Phasidos ad fluctus et fines Aeetaeos,
Cum lecti iuvenes, Argivae robora pubis,
5 Auratam optantes Colchis avertere pellem
Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi,
Caerula verrentes abiegnis aequora palmis.
Diva quibus retinens in summis urbibus arces
Ipsa levi fecit volitantem flamine currum,
10 Pinea coniungens inflexae texta carinae.
Illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten.
Quae simulac rostro ventosum proscidit aequo
Tortaque remigio spumis incanduit unda,
Emersere freti canenti e gurgite vultus
15 Aequoreae monstrum Nereides admirantes.
Atque illic alma viderunt luce marinas
Mortales oculi nudato corpore Nymphas
Nutricum tenus extantes e gurgite cano.

Thetidis Peleus incensus fertur amore,
Thetis humanos non despexit hymenaeos, 20
Thetidi pater ipse iugandum Pelea sanxit.
mis optato saeculorum tempore nati
es, salvete, deum genus, o bona matrum
enies, salvete iterum *placidique favete*.
ego saepe meo, vos carmine conpellabo,
e adeo eximie taedis felicibus aucte 25
saliae columnen Peleu, cui Iuppiter ipse,
suos divom genitor concessit amores.
Thetis tenuit pulcherrima Nereine?
suam Tethys concessit ducere neptem,
nusque, mari totum qui amplectitur orbem? 30
simul optatae finito tempore luces
nere, domum conventu tota frequentat
salia, oppletur laetanti regia coetu:
ferunt prae se, declarant gaudia voltu.
ritur Cieros, linguunt Phthiotica tempe, 35
nonisque domos ac moenia Larisaea,
salum coeunt, Pharsalia tecta frequentant.
colit nemo, mollescunt colla iuvençis,
humilis curvis purgatur vinea rastris,
falx attenuat frondatorum arboris umbram, 41
glæbam pronò convellit vomere taurus, 40
lida desertis rubigo infertur aratris.
is at sedes, quacumque opulenta recessit
a, fulgenti splendent auro atque argento.
let ebur soliis, collucent pocula mensae, 45
domus gaudet regali splendida gaza.
inar vero divae geniale locatur
ous in mediis, Indo quod dente politum
ta tegit roseo conchyli purpura fuco.
ec vestis priscis hominum variata figuris 50
um mira virtutes indicat arte.
que fluentisono prospectans litore Diae
ea cedentem celeri cum classe tuetur
mitos in corde gerens Ariadna furores,
lum etiam sese quae visit visere credit, 55

imis insultans extremo tempore saeva
etiam nostris invidit questibus aures. 17C
iter omnipotens, utinam ne tempore primo
ia Cecropiae tetigissent litora puppes,
mito nec dira ferens stipendia tauro
dus in Creta religasset navita funem,
malus hic celans dulci crudelia forma 17E
ilia in nostris requiesset sedibus hospes!
quo me referam? quali spe perdita nitar?
eneosne petam montes? a, gurgite lato
ernens ponti truculentum ubi dividit aequor?
patris auxilium sperem? quemne ipsa reliqui, 180
ersum iuvenem fraterna caede secuta?
ugis an fido consoler memet amore,
e fugit lentos incurvans gurgite remos?
terea nullo litus, sola insula, tecto,
patet egressus pelagi cingentibus undis: 18E
a fugae ratio, nulla spes: omnia muta,
ia sunt deserta, ostentant omnia letum.
tamen ante mihi languescent lumina morte,
prius a fesso secedent corpore sensus,
n iustam a divis exposcam prodita multam, 190
estumque fidem postrema conprecer hora.
e facta virum multantes vindice poena,
enides, quibus anguino redimita capillo
is expirantis praeportat pectoris iras,
huc adventate, meas audite querellas, 19E
ego vae! misera extremis proferre medullis
or inops, ardens, amenti caeca furore.
e quoniam verae nascuntur pectore ab imo,
nolite pati nostrum vanescere luctum,
quali solam Theseus me mente reliquit, 200
mente, deae, funestet seque suosque.
as postquam maestis profudit pectore voces,
ollicium saevis exposcens anxia factis,
uit invicto caelestium numine rector,
motu tellus atque horrida contremuerunt 20E
nora concussitque micantia sidera mundus.

- Ipse autem caeca mentem caligine Theseus
Consitus oblito dimisit pectore cuncta,
Quae mandata prius constanti mente tenebat,
210 Dulcia nec maesto sustollens signa parenti
Sospitem Erechtheum se ostendit visere portum
Namque ferunt olim, castae cum moenia divae
Linguentem gnatum ventis concrederet Aegeus
Talia complexum iuveni mandata dedisse.
215 'Gnate mihi longa iocundior unice vita,
217 Reddite in extrema nuper mihi fine senectae,
216 Gnate, ego quem in dubios cogor dimittere casus
Quandoquidem fortuna mea ac tua fervida virtus
Eripit invito mihi te, cui languida nondum
220 Lumina sunt gnati cara saturata figura:
Non ego te gaudens laetanti pectore mittam,
Nec te ferre sinam fortunae signa secundae,
Sed primum multas expromam mente querellas
Canitiem terra atque infuso pulvere foedans,
225 Inde infecta vago suspendam lintea malo,
Nostros ut luctus nostraeque incendia mentis
Carbasus obscurata decet ferrugine Hibera.
Quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
Quae nostrum genus ac sedes defendere Erechthe
230 Adnuit, ut tauri respergas sanguine dextram,
Tum vero facito ut memori tibi condita corde
Haec vigeant mandata, nec ulla oblitteret aetas
Vt simulac nostros invisent lumina colles,
Funestam antennae deponant undique vestem,
235 Candidaque intorti sustollant vela rudentes,
235^b Lucida qua splendent summi carchesia mali,
Quam primum cernens ut laeta gaudia mente
Agnoscam, cum te reducem aetas prospera sistet.
Haec mandata prius constanti mente tenentem
Thesea ceu pulsae ventorum flamine nubes
240 Aerium nivei montis liquere cacumen.
At pater, ut summa prospectum ex arce petebat
Anxia in adsiduos absumens lumina fletus,
Cum primum infecti conspexit lintea veli,

item sese scopulorum e vertice iecit,
 im credens inmiti Thesea fato. 245
 necta domus ingressus tecta paterna
 ferox Theseus qualem Minoidi luctum
 rat mente inmemori talem ipse recepit.
 tamen aspectans cedentem maesta carinam
 lices animo volvebat saucia curas. 250
 rte ex alia florens volitabat Iacchus
 hiaso Satyrorum et Nysigenis Silenis,
 aereus, Ariadna, tuoque incensus amore.

 tum alacres passim lymphata mente fure-
 bant
 : bacchantes, euhoe capita inflectentes. 255
 a pars tecta quatiebant cuspide thyrsos,
 : divolso iactabant membra iuvenco,
 sese tortis serpentibus incingebant,
 obscura cavis celebrabant orgia cistis,
 , quae frustra cupiunt audire profani, 260
 ebant aliae proceris tympana palmis
 areti tenues tinnitus aere ciebant,
 : raucisonos efflabant cornua bombos
 raque horribili stridebat tibia cantu.
 ibus amplifice vestis decorata figuris 265
 iar complexa suo velabat amictu.
 postquam cupide spectando Thessala pubes
 tast, sanctis coepit decedere divis.
 qualis flatu placidum mare matutino
 ficans Zephyrus proclivas incitat undas 270
 a exoriente vagi sub limina Solis,
 tarde primum clementi flamine pulsae
 dunt (leni resonant plangore cachinni),
 vento crescente magis magis increbescunt
 reaque procul nantes a luce refulgent, 275
 i vestibuli linquentes regia tecta
 : quisque vago passim pede discedebant.
 um post abitum princeps e vertice Pelei
 ut Chiron portans silvestria dona:

Quae prius in levi fuerant extantia filo:
Ante pedes autem candentis mollia lanae
Vellera virgati custodibant calathisci.
Haec tum clarisona pectentes vellera voce 320
Talia divino fuderunt carmine fata,
Carmine, perfidiae quod post nulla arguet aetas.

O decus eximium magnis virtutibus augens,
Emathiae tutamen opis, clarissime nato,
Accipe, quod laeta tibi pandunt luce sorores, 325
Veridicum oraculum. sed vos, quae fata sequuntur,
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

Adveniet tibi iam portans optata maritis
Hesperus, adveniet fausto cum sidere coniunx,
Quae tibi flexanimo mentem perfundat amore 330
Languidosque paret tecum coniungere somnos,
Levia substernens robusto brachia collo.

Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

Nulla domus tales umquam conexit amores,
Nullus amor tali coniunxit foedere amantes, 335
Qualis adest Thetidi, qualis concordia Peleo.

Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

Nascetur vobis expers terroris Achilles,
Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus,
Qui persaepe vago victor certamine cursus 340
Flammea praevertet celeris vestigia cervae.

Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

Non illi quisquam bello se conferet heros,
Cum Phrygii Teucro manabunt sanguine † tenen,
Troicaque obsidens longinquo moenia bello 345
Periuri Pelopis vastabit tertius heres.

Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

Illius egregias virtutes claraque facta
Saepe fatebuntur gnatorum in funere matres,
Cum in cinerem canos solvert a vertice crines 350
Putridaque infirmis variabunt pectora palmis.

Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

- Namque velut densas praecerpens cultor aristas
Sole sub ardenti flaventia demetit arva,
355 Troiugenum infesto prosternet corpora ferro.
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
Testis erit magnis virtutibus unda Scamandri,
Quae passim rapido diffunditur Hellesponto,
Cuius iter caesis angustans corporum acervis
360 Alta tepefaciet permixta flumina caede.
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
Denique testis erit morti quoque reddita praeda,
Cum terrae ex celso coacervatum aggere bustum
Excipiet niveos percussae virginis artus.
365 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
Nam simul ac fessis dederit fors copiam Achivis
Vrbis Dardaniae Neptunia solvere vincla,
Alta Polyxenia madefient caede sepulcra,
Quae, velut ancipiti succumbens victima ferro,
370 Proiciet truncum submisso poplite corpus.
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
Quare agite optatos animi coniungite amores.
Accipiat coniunx felici foedere divam,
Dedatur cupido iandudum nupta marito.
375 Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
Non illam nutrix orienti luce revisens
Hesterno collum poterit circumdare filo,
[Currite ducentes subtegmina, currite, fusi]
Anxia nec mater discordis maesta puellae
380 Secubitu caros mittet sperare nepotes.
Currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
Talia praefantes quondam felicia Pelei
Carmina divino cecinerunt pectore Parcae.
Praesentes namque ante domos invisere castas
385 Heroum et sese mortali ostendere coetu
Caelicolae nondum spreta pietate solebant.
Saepe pater divom templo in fulgente residens,
Annua cum festis venissent sacra diebus,

Jonspexit terra centum procumbere tauros.
 Saepe vagus Liber Parnasi vertice summo 390
 Thyiadas effusis euhantes crinibus egit.

* * *

Cum Delphi tota certatim ex urbe ruentes
 Acciperent laeti divom fumantibus aris.
 Saepe in letifero belli certamine Mavors
 Aut rapidi Tritonis era aut Rhamnusia virgo 395
 Armatas hominumst praesens hortata catervas.
 Sed postquam tellus scelerest imbuta nefando,
 Institiamque omnes cupida de mente fugarunt,
 Perfudere manus fraterno sanguine fratres,
 Destitit extinctos natus lugere parentes, 400
 Optavit genitor primaevi funera nati,
 Liber ut innuptae poteretur flore novercae,
 Ignavo mater substernens se inopia nato
 Inopia non veritast divos scelerare penates:
 Omnia fanda nefanda malo permixta furore 405
 Instificam nobis mentem avertere deorum.
 Quare nec tales dignantur visere coetus,
 Nec se contingi patiuntur lumine claro.

LXV.

Etsi me adsiduo confectum cura dolore
 Sevocat a doctis, Ortale, virginibus,
 Nec potisest dulces Musarum expromere fetus
 Mens animi, (tantis fluctuat ipsa malis:
 Namque mei nuper Lethaeo gurgite fratris 5
 Pallidulum manans adluit unda pedem,
 Troia Rhoeteo quem subter litore tellus
 Ereptum nostris obterit ex oculis.

* * *

Adloquar, audiero numquam tua *facta* loquentem,
 Numquam ego te, vita frater amabilior, 10
 Aspiciam posthac. at certe semper amabo,
 Semper maesta tua carmina morte canam,

- Qualia sub densis ramorum concinit umbris
Daulias absumpti fata gemens Itylei) —
15 Sed tamen in tantis maeroribus, Ortale, mitto
Haec expressa tibi carmina Battiadae,
Ne tua dicta vagis nequiquam credita ventis
Effluxisse meo forte putes animo,
Vt missum sponsi furtivo munere malum
20 Procurrit casto virginis e gremio,
Quod miserae oblitae molli sub veste locatum,
Dum adventu matris prosilit, excutitur:
Atque illud prono praeceps agitur decursu,
Huic manat tristi conscius ore rubor.

LXVI.

- Omnia qui magni dispexit lumina mundi,
Qui stellarum ortus comperit atque obitus,
Flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur,
Vt cedant certis sidera temporibus,
5 Vt Triviam furtim sub Latmia saxa relegans
Dulcis amor gyro devocet aerio,
.Idem me ille Conon caelesti in lumine vidit
E Beroniceo vertice caesariem
Fulgentem clare, quam cunctis illa deorum
10 Levia protendens brachia pollicitast,
Qua rex tempestate novo auctus hymenaeo
Vastatum finis iverat Assyrios,
Dulcia nocturnae portans vestigia rixae,
Quam de virgineis gesserat exuviis.
15 Estne novis nuptis odio venus? anne parentum
Frustrantur falsis gaudia lacrimulis,
Vberrim thalami quas intra lumina fundunt?
Non, ita me divi, vera gemunt, iuerint.
Id mea me multis docuit regina querellis
20 Invisente novo praelia torva viro.
An tu non orbem luxti deserta cubile,
Sed fratris cari flebile discidium?
Quam penitus maestitas excedit cura medullas!

Vt tibi tum toto pectore sollicitae
sensibus ereptis mens excidit! at te ego certe 25
Cognoram a parva virgine magnanimam.
Anne bonum oblita's facinus, quo regium adepta's
Coniugium, quo non fortius ausit alis?
sed tum maesta virum mittens quae verba locuta's!
Iuppiter, ut tristi lumina saepe manu! 30
Quis te mutavit tantus deus? an quod amantes
Non longe a caro corpore abesse volunt?
Atque ibi me cunctis pro dulci coniuge divis
Non sine taurino sanguine pollicita's,
Sei reditum tetulisset. is haut in tempore longo 35
Captam Asiam Aegypti finibus addiderat.
Quis ego pro factis caelesti reddita coetu
Pristina vota novo munere dissoluo.
Invita, o regina, tuo de vertice cessi,
Invita: adiuro teque tuoque caput, 40
Digna ferat quod siquis inaniter adiuravit:
Sed qui se ferro postulet esse parem?
Ille quoque eversus mons est, quem maximum in
orbi
Progenies Thiae clara supervehitur,
Cum Medi peperere novom mare, cumque iuventus 45
Per medium classi barbara navit Athon.
Quid facient crines, cum ferro talia cedant?
Iuppiter, ut Chalybon omne genus pereat,
Et qui principio sub terra quaerere venas
Institit ac ferri frangere duritiem! 50
Abiunctae paulo ante comae mea fata sorores
Lugebant, cum se Memnonis Aethiopis
Vnigena inpellens nictantibus aera pennis
Obtulit Arsinoes Locridos ales equos,
Isque per aetherias me tollens avolat umbras 55
Et Veneris casto collocat in gremio.
Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat,
Graia Canopieis incola litoribus.
† Hi dii ven ibi vario ne solum in lumine caeli
Ex Ariadneis aurea temporibus 60

- Fixa corona foret, sed nos quoque fulgeremus
Devotae flavi verticis exuviae,
Vvidulam a fletu cedentem ad templa deum me
Sidus in antiquis diva novom posuit:
65 Virginis et saevi contingens namque Leonis
Lumina, Callisto iuncta Lycaoniae,
Vertor in occasum, tardum dux ante Booten,
Qui vix sero alto mergitur Oceano.
Sed quamquam me nocte premunt vestigia di
vom,
70 Lux autem canae Tethyi restituit,
(Pace tua fari hic liceat, Rhamnusia virgo,
Namque ego non ullo vera timore tegam,
Nec si me infestis discerpent sidera dictis,
Condita quin verei pectoris evoluam):
75 Non his tam laetor rebus, quam me afore semper
Afore me a dominae vertice discrucior,
Quicum ego, dum virgo curis fuit omnibus ex
pers,
Vnguenti Suriei milia multa bibi.
Nunc vos, optato quom iunxit lumine taeda,
80 Non prius unanimis corpora coniugibus
Tradite nudantes reiecta veste papillas,
Quam iocunda mihi munera libet onyx,
Voster onyx, casto petitis quae iura cubili.
Sed quae se inpuro dedit adulterio,
85 Illius a mala dona levis bibat irrita pulvis:
Namque ego ab indignis praemia nulla peto.
Sed magis, o nuptae, semper concordia vostras
Semper amor sedes incolat adsiduos.
Tu vero, regina, tuens cum sidera divam
90 Placabis festis luminibus Venerem,
Vnguinis expertem non siris esse tuam me,
Sed potius largis adfice muneribus.
Sidera corruerent utinam! coma regia fiam:
Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion!
-

LXVII.

- 0 dulci iocunda viro, iocunda parenti,
Salve, teque bona Iuppiter auctet ope,
Ianua, quam Balbo dicunt servisse benigne
Olim, cum sedes ipse senex tenuit,
Quamque ferunt rursus voto servisse maligno, 5
Postquam es porrecto facta marita sene.
Dic agedum nobis, quare mutata feraris
In dominum veterem deseruisse fidem.
'Non (ita Caecilio placeam, cui tradita nunc sum)
Culpa meast, quamquam dicitur esse mea, 10
Nec peccatum a me quisquam pote dicere quicquam:
Verum istud populi fabula, Quinte, facit,
Qui, quacumque aliquid reperitur non bene factum,
Ad me omnes clamant: ianua, culpa tuast.'
Non istuc satis est uno te dicere verbo, 15
Sed facere ut quivis sentiat et videat.
'Qui possum? nemo quaerit nec scire laborat.'
Nos volumus: nobis dicere ne dubita.
'Primum igitur, virgo quod fertur tradita nobis,
Falsumst. non illam vir prior attigerit, 20
Languidior tenera cui pendens sicala beta
Numquam se mediam sustulit ad tunicam:
Sed pater illius gnati violasse cubile
Dicitur et miseram consclerasse domum,
Sive quod in pia mens caeco flagrabat amore, 25
Seu quod iners sterili semine natus erat,
Et quaerendus is unde foret nervosius illud,
Quod posset zonam solvere virgineam.'
Egregium narras mira pietate parentem,
Qui ipse sui gnati minxerit in gremium. 30
Atqui non solum hoc se dicit cognitum habere
Brixia Cycneae supposita speculae,
Flavos quam molli percurrit flumine Mella,
Brixia Veronae mater amata meae.
'Et de Postumio et Corneli narrat amore, 35

- Cum quibus illa malum fecit adulterium.
 Dixerit hic aliquis: qui tu isthaec, ianua, nosti?
 Cui numquam domini limine abesse licet,
 Nec populum auscultare, sed heic suffixa tigillo
 40 Tantum operire soles aut aperire domum?
 *Saepe illam audiui furtiva voce loquentem
 Solam cum ancillis haec sua flagitia,
 Nomine dicentem quos diximus, ut pote quae mi
 Speraret nec linguam esse nec auriculam.
 45 Praeterea addebat quendam, quem dicere nolo
 Nomine, ne tollat rubra supercilia.
 Longus homost, magnas quoi lites intulit olim
 Falsum mendaci ventre puerperium.'

LXVIII.

- Quod mihi fortuna casuque oppressus acerbo
 Conscriptum hoc lacrimis mittis epistolium,
 Naufragum ut eiectum spumantibus aequoris undis
 Sublevem et a mortis limine restituum,
 5 Quem neque sancta Venus molli requiescere somno
 Desertum in lecto caelibe perpetitur,
 Nec veterum dulci scriptorum carmine Musae
 Oblectant, cum mens anxia pervigilat,
 Id gratumst mihi, me quoniam tibi dicis amicum,
 10 Muneraque et Musarum hinc petis et Veneris:
 Sed tibi ne mea sint ignota incommoda, Mani,
 Neu me odisse putes hospitis officium,
 Accipe, quis merse fortunae fluctibus ipse,
 Ne amplius a misero dona beata petas.
 15 Tempore quo primum vestis mihi tradita purast,
 Iocundum cum aetas florida ver ageret,
 Multa satis lusi: non est dea nescia nostri,
 Quae dulcem curis miscet amaritiam:
 Sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
 20 Abstulit. o misero frater adempte mihi,
 Tu mea tu moriens fregisti comoda, frater,
 Tecum una totast nostra sepulta domus,

omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
Quae tuos in vita dulcis aiebat amor.
Quis ego interitu tota de mente fugavi
Haec studia atque omnis delicias animi.
Quare, quod scribis Veronae turpe Catullo
Esse, quod hic quivis de meliore nota
Frigida deserto tepefactet membra cubili,
Id, Mani, non est turpe, magis miserumst.
agnosces igitur, si, quae mihi luctus ademit,
Haec tibi non tribuo munera, cum nequeo.
Nam, quod scriptorum non magnast copia apud me,
Hoc fit, quod Romae vivimus: illa domus,
Illa mihi sedes, illic mea carpitur aetas:
Huc una ex multis capsula me sequitur.
Quod cum ita sit, nolim statuas nos mente ma-
ligna
Id facere aut animo non satis ingenuo,
Quod tibi non utriusque petenti copia fastast:
Vltro ego deferrem, copia siqua foret.
Non possum reticere, deae, qua me Allius in re
Iuverit aut quantis iuverit officiis:
Nec fugiens saeculis obliuiscens aetas
Illius hoc caeca nocte tegat studium:
Sed dicam vobis, vos porro dicite multis
Milibus et facite haec charta loquatur anus
.....
Notescatque magis mortuos atque magis,
Nec tenuem texens sublimis aranea telam
In deserto Alli nomine opus faciat.
Nam, mihi quam dederit duplex Amathusia curam,
Scitis, et in quo me corruerit genere,
Cum tantum arderem quantum Trinacria rupes
Lymphaque in Oetaeis Malia Thermopylis,
Maesta neque adsiduo tabescere lumina fletu
Cessarent tristisque imbre madere genae.
Qualis in aëri perlucens vertice montis
Rivos muscoso prosilit e lapide,
Qui cum de prona praeceps est valle volutus,

- 60 Per medium sensim transit iter populi,
Dulce viatori lasso in sudore levamen,
Cum gravis exustos aestus hiulcat agros:
Hic, velut in nigro iactatis turbine nautis
Lenius aspirans aura secunda venit
- 65 Iam prece Pollucis, iam Castoris inplorata,
Tale fuit nobis Manius auxilium.
Is clusum lato patefecit limite campum,
Isque domum nobis isque dedit dominam,
Ad quam communes exerceremus amores.
- 70 Quo mea se molli candida diva pede
Intulit et trito fulgentem in limine plantam
Innixa arguta constituit solea,
Coniugis ut quondam flagrans advenit amore
Protesilaeam Laudamia domum
- 75 Inceptam frustra, nondum cum sanguine sacro
Hostia caelestis pacificasset eros.
Nil mihi tam valde placeat, Rhamnusia virgo,
Quod temere invitis suscipiatur eris.
Quam ieiuna pium desideret ara cruorem,
- 80 Doctast amisso Laudamia viro,
Coniugis ante coacta novi dimittere collum,
Quam veniens una atque altera rursus hiemps
Noctibus in longis avidum saturasset amorem,
Posset ut abrupto vivere coniugio,
- 85 Quod scirant Parcae non longo tempore adesse,
Si miles muros isset ad Iliacos:
Nam tum Helenae raptu primores Argivorum
Cooperat ad sese Troia ciere viros,
Troia (nefas) commune sepulcrum Asiae Euro-
paeque,
- 90 Troia virum et virtutum omnium acerba cinis,
Quaene etiam nostro letum miserabile fratri
Attulit. ei misero frater adempte mihi,
Ei misero fratri iocundum lumen ademptum,
Tecum una totast nostra sepulta domus,
- 95 Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
Quae tuos in vita dulcis alebat amor.

- Fulgebat crocina candidus in tunica.
 135 Quae tamen etsi uno non est contenta Catullo,
 Rara verecundae furta feremus erae,
 Ne nimium simus stultorum more molesti.
 Saepe etiam Iuno, maxima caelicolum,
 Coniugis in culpa flagrantem conquoquit iram,
 140 Noscens omnivoli plurima furta Iovis.
 Atquei nec divis homines componier aequomst,

 Ingratum tremuli tolle parentis onus.
 Nec tamen illa mihi dextra deducta paterna
 Fragrantem Assyrio venit odore domum,
 145 Sed furtiva dedit muta munuscula nocte,
 Ipsius ex ipso dempta viri gremio.
 Quare illud satis est, si nobis is datur unis,
 Quem lapide illa diem candidiore notat.
 Hoc tibi, qua potui, confectum carmine munus
 150 Pro multis, Alli, redditur officiis,
 Ne vestrum scabra tangat rubigine nomen
 Haec atque illa dies atque alia atque alia.
 Huc addent divi quam plurima, quae Themis olim
 Antiquis solitast munera ferre piis:
 155 Sitis felices et tu simul et tua vita
 Et domus, ipsi in qua lusimus et domina,
 Et qui principio nobis te tradidit Anser,
 A quo sunt primo mi omnia nata bona.
 Et longe ante omnes mihi quae me carior ipsost,
 160 Lux mea, qua viva vivere dulce mihist.

LXVIII.

- Noli admirari, quare tibi femina nulla,
 Rufe, velit tenerum supposuisse femur,
 Non si illam rarae labefactes munere vestis
 Aut perluciduli deliciis lapidis.
 5 Laedit te quaedam mala fabula, qua tibi fertur
 Valle sub alarum trux habitare caper.

Hunc metuunt omnes. neque mirum: nam mala
valdest

Bestia, nec quicum bella puella cubet.
Quare aut crudelem nasorum interfice pestem,
Aut admirari desine cur fugiunt. 10

LXX.

Nulli se dicit mulier mea nubere malle
Quam mihi, non si se Iuppiter ipse petat.
Dicit: sed mulier cupido quod dicit amanti,
In vento et rapida scribere oportet aqua.

LXXI.

Siquoi iure bono sacer alarum obstitit hircus,
Aut siquem merito tarda podagra secat,
Aemulus iste tuos, qui vostrum exercet amorem,
Mirificost fato nactus utrumque malum.
Nam quotiens fuit, totiens ulciscitur ambos: 5
Illam adffligit odore, ipse perit podagra.

LXXII.

Dicebas quondam solum te nosse Catullum,
Lesbia, nec prae me velle tenere Iovem.
Dilexi tum te non tantum ut volgus amicam,
Sed pater ut gnatos diligit et generos.
Nunc te cognovi: quare etsi impensius uror, 5
Multo mi tamen es vilior et levior.
Qui potisest? inquis. quod amantem iniuria talis
Cogit amare magis, sed bene velle minus.

LXXIII.

Desine de quoquam quicquam bene velle mereri
Aut aliquem fieri posse putare pium.
Omnia sunt ingrata, nihil fecisse benigne

Prodest, immo etiam taedet obestque magis
 5 *Vt mihi, quem nemo gravius nec acerbius urget,*
Quam modo qui me unum atque unicum ami-
cum habuit.

LXXIII.

Gellius audierat patruom obiurgare solere,
 Siquis delicias diceret aut faceret.
 Hoc ne ipsi accideret, patroi perdepsuit ipsam
 Vxorem et patruom reddidit Harpocratem.
 5 Quod voluit fecit: nam, quamvis inrumet ipsum
 Nunc patruom, verbum non faciet patruos.

LXXVII.

Rufe mihi frustra ac nequiquam credite amico
 (Frustra? immo magno cum pretio atque malo),
 Sicine subrepsti mei, atque intestina perurens
 Ei misero eripuisti omnia nostra bona?
 5 Eripuisti, heu heu nostrae crudele venenum
 Vitae, heu heu nostrae pestis amicitiae.
 Sed nunc id doleo, quod purae pura puellae
 Savia conminxit spurca saliva tua.
 Verum id non inpune feres: nam te omnia caecula
 10 Noscent, et qui sis fama loquetur anus.

LXXVIII.

Gallus habet fratres, quorumst lepidissima con-
 iunx
 Alterius, lepidus filius alterius.
 Gallus homost bellus: nam dulces iungit amores,
 Cum puero ut bello bella puella cubet.
 5 Gallus homost stultus nec se videt esse maritum,
 Qui patruos patroi monstret adulterium.

LXXVIII.

Lesbius est pulcher: quid ni? quem Lesbia malit
Quam te cum tota gente, Catulle, tua.
Sed tamen hic pulcher vendat cum gente Catullum,
Si tria notorum savia reppererit.

LXXX.

Quid dicam, Gelli, quare rosea ista labella
Hiberna fiant candidiora nive,
Mane domo cum exis et cum te octava quiete
E molli longo suscitatur hora die?
Nescioquid certest: an vere fama susurrat
Grandia te medii tenta vorare viri?
Sic certest: clamant Victoris rupta miselli
Ilia, et emulso labra notata sero.

LXXXI.

Nemone in tanto potuit populo esse, Iuventi,
Bellus homo, quem tu diligere inciperes,
Praeterquam iste tuus moribunda a sede Pisauri
Hospes inaurata pallidior statua,
Qui tibi nunc cordist, quem tu praeponere nobis
Audes, et nescis quod facinus facias.

LXXXII.

Quinti, si tibi vis oculos debere Catullum
Aut aliud siquid carius est oculis,
Eripere ei noli, multo quod carius illi
Est oculis seu quid carius est oculis.

LXXXIII.

Lesbia mi praesente viro mala plurima dicit:
Haec illi fatuo maxima laetitiast.

Mule, nihil sentis. si nostri oblita taceret,
Sana esset: nunc quod gannit et obloquitur,
5 Non solum meminit, sed quae multo acrior est re
Iratat. Hoc est, uritur et coquitur.

LXXXIII.

Chommoda dicebat, si quando commoda vellet
Dicere, et insidias Arrius hinsidias,
Et tum mirifice sperabat se esse locutum,
Cum quantum poterat dixerat hinsidias.
5 Credo, sic mater, sic Liber avonculus eius,
Sic maternus avos dixerat atque avia.
Hoc misso in Syriam requierant omnibus aures
Audibant eadem haec leniter et leviter,
Nec sibi postilla metuebant talia verba,
10 Cum subito adfertur nuntius horribilis,
Ionios fluctus, postquam illuc Arrius isset,
Iam non Ionios esse, sed Hionios.

LXXXV.

Odi et amo. quare id faciam, fortasse requiris.
Nescio, sed fieri sentio et excrucior.

LXXXVI.

Quintia formosast multis, mihi candida, longa,
Rectast. haec ego sic singula confiteor,
Totum illud formosa nego: nam nulla venustas
Nulla in tam magnost corpore mica salis.
5 Lesbia formosast, quae cum pulcherrima totast
Tum omnibus una omnes surripuit Veneres.

LXXXVII.

Nulla potest mulier tantum se dicere amatam
Vere, quantum a me Lesbia amata mea's.

Nulla fides ullo fuit umquam foedere tanta,
Quanta in amore tuo ex parte reperta meast.
Nunc est mens diducta tua, mea Lesbia, culpa, LXXV
Atque ita se officio perdidit ipsa suo,
Vt iam nec bene velle queat tibi, si optima fias,
Nec desistere amare, omnia si facias.

LXXVI.

Siqua recordanti benefacta priora voluptas
Est homini, cum se cogitat esse pium,
Nec sanctam violasse fidem, nec foedere in ullo
Divom ad fallendos numine abusum homines,
Multa parata manent in longa aetate, Catulle, 5
Ex hoc ingrato gaudia amore tibi.
Nam quaecumque homines bene cuiquam aut di-
cere possunt
Aut facere, haec a te dictaque factaque sunt;
Omniaque ingratae perierunt credita menti.
Quare iam te cur amplius excrucies? 10
Quin tu animo offirmas atque istinc teque reducis
Et dis invitis desinis esse miser?
Difficilest longum subito deponere amorem.
Difficilest, verum hoc qua lubet efficias.
Vna salus haec est, hoc est tibi pervincendum: 15
Hoc facias, sive id non pote sive pote.
O di, si vestrumst misereri, aut si quibus umquam
Extremam iam ipsa morte tulistis opem,
Me miserum aspicite (et, si vitam puriter egi,
Eripite hanc pestem perniciemque mihi), 20
Ei mihi surrepens imos ut torpor in artus
Expulit ex omni pectore laetities.
Non iam illud quaero, contra me ut diligat illa,
Aut, quod non potisest, esse pudica velit:
Ipse valere opto et taetrum hunc deponere morbum. 25
O di, reddite mi hoc pro pietate mea.

LXXXVIII.

Quid facit is, Gelli, qui cum matre atque sorore
Prurit et abiectis pervigilat tunicis?

Quid facit is, patruom qui non sinit esse maritum?
Ecqui scis quantum suscipiat sceleris?

5 Suscipit, o Gelli, quantum non ultima Tethys
Nec genitor lympharum abluit Oceanus:

Nam nihil est quicquam sceleris, quo prodeat
ultra,

Non si demisso se ipse voret capite.

LXXXVIII.

Gellius est tenuis: quid ni? cui tam bona mater
Tamque valens vivat tamque venusta soror

Tamque bonus patruos tamque omnia plena puellis
Cognatis, quare is desinat esse macer?

5 Qui ut nihil attingit, nisi quod fas tangere non
est,

Quantumvis quare sit macer invenies.

LXXXX.

Nascatur magus ex Gelli matrisque nefando

Coniugio et discat Persicum aruspicium:

Nam magus ex matre et gnato gignatur oportet,
Si verast Persarum in pia religio,

5 Navos ut accepto veneretur carmine divos
Omentum in flamma pingue liquefaciens.

LXXXXI.

Non ideo, Gelli, sperabam te mihi fidum

In misero hoc nostro, hoc perduto amore fore,
Quod te cognossem bene constantemve putarem

Aut posse a turpi mentem inhibere probro,

5 Sed neque quod matrem nec germanam esse videbam

Hanc tibi, cuius me magnus edebat amor.
 Et quamvis tecum multo coniungerer usu,
 Non satis id causae credideram esse tibi.
 Tu satis id duxti: tantum tibi gaudium in omni
 Culpast, in quacumque est aliquid sceleris. 10

LXXXXII.

Lesbia mi dicit semper male nec tacet umquam
 De me: Lesbia me dispeream nisi amat.
 Quo signo? quia sunt † totidem mea: deprecor illam
 Adsidue, verum dispeream nisi amo.

LXXXXIII.

Nil nimium studeo Caesar tibi belle placere,
 Nec scire utrum sis albus an ater homo.

LXXXXIIII.

Mentula moechatur. moechatur mentula: certe.
 Hoc est, quod dicunt, ipsa olera olla legit.

LXXXXV.

Zmyrna mei Cinnae nonam post denique messem
 Quam coeptast nonamque edita post hiemem,
 Milia cum interea quingenta Hortensius uno

 Zmyrna cavas Satrachi penitus mittetur ad undas, 5
 Zmyrnam cana diu saecula pervoluent.
 At Volusi annales Paduam morientur ad ipsam
 Et laxas scombris saepe dabunt tunicas.
 Parva mei mihi sint cordi monumenta *sodalis*,
 At populus tumido gaudeat Antimacho. 10

LXXXXVI.

Si quicquam mutis gratum acceptumve sepul
Accidere a nostro, Calve, dolore potest,
Quo desiderio veteres renovamus amores
Atque olim missas flemus amicitias,
6 Certe non tanto mors inmaturo dolorist
Quintiliae, quantum gaudet amore tuo.

LXXXXVII.

Non (ita me di ament) quicquam referre put
Vtrumne os an culum olfacerem Aemilio.
Nilo mundius hoc, niloque immundior ille,
Verum etiam culus mundior et melior:
6 Nam sine dentibus est: dentes os sesquipedal
Gingivas vero ploxeni habet veteris,
Praeterea rictum qualem diffissus in aestu
Meientis mulae cunnus habere solet.
Hic fuit multas et se facit esse venustum,
10 Et non pistrino traditur atque asino?
Quem siqua attingit, non illam posse putemu
Aegroti culum lingere carnificis?

LXXXXVIII.

In te, si in quemquam, dici pote, putide Vi
Id quod verbosis dicitur et fatuis.
Ista cum lingua, si usus veniat tibi, possis
Culos et crepidas lingere carpatinas.
6 Si nos omnino vis omnes perdere, Victi,
Hiscas: omnino quod cupis efficies.

LXXXXVIII.

Surripui tibi, dum ludis, mellite Iuventi,
Suaviolum dulci dulcius ambrosia.
Verum id non inpune tuli: namque amplius hor
Suffixum in summa me meminisse cruce,

Dum tibi me purgo nec possum fletibus ullis 5
Tantillum vestrae demere saevitiae.
Nam simul id factumst, multis diluta labella
Abstersti guttis omnibus articulis,
Ne quicquam nostro contractum ex ore maneret,
Tamquam connictae spurca saliva lupae. 10
Praeterea infesto miserum me tradere Amori
Non cessasti omnique excruciare modo,
Vt mi ex ambrosia mutatum iam foret illud
Suaviolum tristi tristius helleboro.
Quam quoniam poenam misero proponis amori, 15
Numquam iam posthac basia surripiam.

C.

Caelius Aufilenum et Quintius Aufilenam
Flos Veronensum depereunt iuvenum,
Hic fratrem, ille sororem. hoc est, quod dicitur,
illud
Fraternum vere dulce sodalitium.
Cui faveam potius? Caeli, tibi: nam tua nobis 5
Per facta exhibitast unica amicitia,
Cum vesana meas torreret flamma medullas.
Sis felix, Caeli, sis in amore potens.

CI.

Multas per gentes et multa per aequora vectus
Advenio has miseras, frater, ad inferias,
Vt te postremo donarem munere mortis
Et mutam nequiquam adloquerer cinerem,
Quandoquidem fortuna mihi tete abstulit ipsum, 5
Heu miser indigne frater adempte mihi.

* * *

Nunc tamen interea haec prisco quae more parentum
Tradita sunt tristes munera ad inferias,
Accipe fraterno multum manantia fletu,
Atque in perpetuum, frater, ave atque vale. 10

CII.

Si quicquam tacito commissumst fido ab amico,
Cuius sit penitus nota fides animi,
Meque esse invenies illorum iure sacratum,
Corneli, et factum me esse puta Harpocratem.

CIII.

Aut, sodes, mihi redde decem sestertia, Silo,
Deinde esto quamvis saevus et indomitus:
Aut, si te nummi delectant, desine quaeso
Leno esse atque idem saevus et indomitus.

CIII.

Credis me potuisse meae maledicere vitae,
Ambobus mihi quae carior est oculis?
Non potui, nec si possem tam perditae amarem:
Sed tu cum Tappone omnia monstra facis.

CV.

Mentula conatur Pipleum scandere montem:
Musae furcillis praecipitem eiciunt.

CVI.

Cum puero bello praeconem qui videt esse,
Quid credat, nisi se vendere discupere?

CVII.

Siquoi quid cupido optantique obtigit umquam
Insperanti, hoc est gratum animo proprie.
Quare hoc est gratum nobisque est carius auro,
Quod te restituisti, Lesbia, mi cupido,
Restituisti cupido atque insperanti ipsa refers te.

Nobis o lucem candidiore nota!
Quis me uno vivit felicior, aut magis hac res
Optandas vita dicere quis poterit?

CVIII.

Si, Comini, populi arbitrio tua cana senectus
Spurcata impuris moribus intreat,
Non equidem dubito quin primum inimica bo-
norum
Lingua execta avido sit data volturio,
Effossos oculos voret atro gutture corvos, 5
Intestina canes, cetera membra lupi.

CVIII.

Iocundum, mea vita, mihi proponis amorem
Hunc nostrum internos perpetuomque fore.
Di magni, facite ut vere promittere possit,
Atque id sincere dicat et ex animo,
Vt liceat nobis tota producere vita 5
Alternum hoc sanctae foedus amicitiae.

CX.

Aufilena, bonae semper laudantur amicae:
Accipiunt pretium, quae facere instituunt.
Tu quod promisti, mihi quod mentita inimica's,
Quod nec das et fers saepe, facis facinus.
Aut facere ingenuaest, aut non promisse pudicae, 5
Aufilena, fuit: sed data corripere
Fraudando † efficit plus quam meretricis avarae,
Quae sese toto corpore prostituit.

CXI.

Aufilena, viro contentam vivere solo,
Nuptarum laus e laudibus eximiis:

Sed cuius quamvis potius succumbere par es
Quam matrem fratres *efficere* ex patruo.

CXII.

Multus homo es Naso, neque tecum multus
 Descendit: Naso, multus es et pathicus.

СХІІІ.

Consule Pompeio primum duo, Cinna, soleb
Mucillam: facto consule nunc iterum
Manserunt duo, sed creverunt milia in unum
Singula. fecundum semen adulterio.

CXIII.

Firmano saltu non falso Mentula dives
Fertur, qui tot res in se habet egregias,
Aucupium, omne genus piscis, prata, arva
rasque.
Nequiquam: fructus sumptibus exuperat.
5 Quare concedo sit dives, dum omnia desint.
Saltum laudemus, dum modo eo ipse egea

CXV.

Mentula habes instar triginta iugera prati,
 Quadraginta arvi: cetera sunt maria.
 Cur non divitiis Croesum superare potissit
 Vno qui in saltu totmoda possideat,
 5 Prata, arva, ingentes silvas saltusque paludes
 Vsque ad Hyperboreos et mare ad Oceanum
 Omnia magna haec sunt, tamen ipse's maxi-
 ultro,
 Non homo, sed vero mentula magna minas

CXVI.

Saepe tibi studioso animo venante requirens

Carmina uti possem mittere Battadae,

Qui te lenirem nobis, neu conarere

Telis infestis icere mi usque caput,
Hunc video mihi nunc frustra sumptum esse la- 5
borem,

Gelli, nec nostras hic valuisse preces.

Contra nos tela ista tua evitamus amictu:

At fixus nostris tu dabi' supplicium.

FRAGMENTA.

1. at non effugies meos iambos.

Porph. ad Hor. c. I, 16, 24: iambici autem versus aptissimi habentur ad maledicendum. * * * denique et Catullus cum maledicta minaretur sic ait e. q. s. — E Porphyronis commentis fluxit hic v. in anthologiam Cusanam [pg. 110 ed. Klein].

2. hunc lucum tibi dedico consecroque Priape,
qua domus tua Lampsacist quaque *silva* Priape.
nam te praecipue in suis urbibus colit ora
Hellespontia ceteris ostriosior oris.

Ter. Maur. v. 2755 sqq. affert haec ad exemplum metri Priapei: eiusdem demonstrandi causa promunt primum verbum Atilius Fortunatianus pg. 2675. 2676. 2697; Pseudocensorinus 2727; Marius Victorinus 2567. 2598. 2600, qui et illa 'nam te praecipue in suis' et 'Hellespontia ceteris' memorat pg. 2599. V. 2 id quod est '*silva*' verissime supplevit Scaliger. Nota in finibus numerorum recurrentia illa Priape Priape et ora oris.

3. — — — — de mero ligurrare libidost.

Non. pg. 134: ligurrare degustare unde Catullus Priapeo e. q. s. 'Priapeo' Lachmannus, 'Priopo' libri; 'mero' ego, 'meo' v.